

ARKITEKTURPOLITIK

FOR BORNHOLM

Arkitektonisk kvalitet

opleves, når form, funktion og byggeteknik sammentænkes og udmøntes i en helstøbt kunstnerisk idé. Det er vanskeligt entydigt at definere begrebet. Arkitektur af høj kvalitet forholder sig til omgivelserne i et kvalificeret med- eller modspil. Arkitekturen understreger, forstærker og fortolker omgivelsernes kulturhistoriske særkende og egenart. Arkitektur skabes såvel i planlægningsfasen som i udførelsesfasen og skal stå sin prøve i brugsfasen.

Forudsætningen for at fastholde og udvikle et samfunds arkitektoniske værdier over tid er, at både beslutningstagere, udførende og brugere har fokus på deres respektive ansvar for at sikre den arkitektoniske kvalitet.

Høj arkitektonisk kvalitet kan betale sig

Det gælder, når man ser på totaløkonomien, hvor anlægs- og vedligeholdelsesudgifter vurderes under ét.

Det gælder også, når bygningers langsigtede markedsværdi og brugsværdi tages i betragtning.

God arkitektonisk kvalitet er også

- ansvarlighed i forhold til signalværdi, identitet og kulturarv
- sunde bygninger, fx Svanemærket byggeri
- tilgængelighed for alle til bygninger, anlæg og pladser
- bæredygtighed, dvs tage hensyn til bl.a. energiforbrug ved materialer og konstruktioner
- reducering af omkostninger til drift af bygninger og anlæg
- i sig selv en turistattraktion.

VISIONER / Overordnede mål

Bornholm skal være et attraktivt sted med et varieret udbud af bygninger af høj arkitektonisk kvalitet.

Landskabet på Bornholm skal udtrykke det åbne lands righoldighed og forskellighed, der er en helt grundlæggende kvalitet for Bornholm.

MÅL

KOMMUNEN SOM MYNDIGHED

Kommunen vil som planlægnings- og bygge-myndighed samt bygherre være forbillede mht arkitektonisk kvalitet.

Arkitektonisk kvalitet bør fremmes via faglig og kvalificeret dialog, vejledning og formidling.

Arkitektonisk forståelse bør forankres på tværs af både fagområder og interesser i hele den kommunale organisation.

HANDLINGER / AKTIVITETER

Kommunen udvælger et eller flere konkrete temaer til fremme af kvaliteten af vore fysiske omgivelser.

Der udarbejdes udviklings- og bevaringsplaner for byerne.

Der uddeles en årlig arkitekturpris.

Brugen af professionelle rådgivere og arkitektur-konkurrencer prioriteres ved større ny- og ombygninger.

DET ÅBNE LAND

Bornholm er kendetegnet ved varieret landskab samt unikke og mangfoldige kulturmiljøer.

De geografiske områders forskellighed, de steds-bundne ressourcer, kulturarv og naturherligheder skal være udgangspunkt for udvikling på øen.

Ved nybyggeri og nye anlæg i det åbne land skal dette indpasses under størst mulig hensyntagen til det omkringliggende landskabs karakter.

Der udvikles projekter i samarbejde med borgerne, hvor der bla. sættes fokus på den bornholmske kulturarv, hvordan vi bedst muligt samler og bevarer kulturarven og en eventuel alternativ anvendelse.

Der udarbejdes analyse af landskabs- og naturkvaliteter som grundlag for planlægning og administration.

OVERGANGEN MELLEM LAND OG BY

Veldefinerede grænser mellem det åbne land og byen medvirker til at både landskabet og byen opleves som to markante rum. Hvor slutter byen og hvor begynder det åbne land.

På Bornholm er det lykket i høj grad at bevare denne grænse mellem by og land. Denne skarpt markerede overgang mellem land og by skal bevares og styrkes.

Byernes afgrænsning mod det åbne land registreres og analyseres.

Byernes bevaringsværdige afgrænsninger udpeges og der udarbejdes retningslinjer for fremtidig planlægning og administration.

BYERNE

Planlægning for byens rum skal virke befordrende for udviklingen af velfungerende og attraktive byrum.

Eksisterende grønne områder skal bevares og udbygges til brug af mange forskellige befolkningsgrupper: Levende, aktive byrum for alle, - evt med skiftende brug af byrummet over døgnet.

Der skal værnes om de historiske og arkitektoniske værdifulde bygninger og bykvarterer. Nye bygninger skal kendetegnes ved god og bæredygtig arkitektur, og et nutidigt formsprog med hensyntagen til de omkringliggende historisk værdifulde omgivelser.

Ved omlægning/reovering af gader, veje og forsyningsnet skal byrummenes fremtidige brug og udformning overvejes:

Hvordan kan byrummet forbedres mht brug, belysning, belægning, skiltning, inventar, beplantning etc.

Grønne områder, pladser og torve, gadeforløb og p-pladser vurderes løbende og forbedres bl.a. ved belægninger, beplantning og byinventar af høj kvalitet, så de indbyder til oplevelser og fysisk udfoldelse.

HAVNENE

Havnene er et stort aktiv for Bornholms udvikling, som skal udnyttes.

Nye muligheder for de mange havne på Bornholm, der tømmes for deres oprindelige funktioner, fiskeri og havnerelateret erhverv.

Der åbnes op for ny/alternativ anvendelse af havnearealer og -bygninger, som ikke længere anvendes til havnerelateret erhverv.

Der udarbejdes udviklingsplaner for havne med mulighed for nybyggeri og omdannelse af ældre industribygninger, som ikke længere er i anvendelse.

Arkitektoniske målsætninger er et skridt mod et endnu smukkere Bornholm. Men målsætninger gør det ikke alene. Den beskrevne arkitekturpolitik skal omsættes til handlinger, som får målene til at slå igennem i det åbne land, byer, bygninger og havne.

VI VIL

- Tage Arkitekturpolitikken op til evaluering og revision én gang i hver valgperiode, for at sikre muligheden for fornyelse og ny inspiration.
- Fortsætte præmiering af god arkitektur på Bornholm, og styrke den elektroniske formidling af arkitekturpolitik på kommunens hjemmeside.
- Gøre brug af konkurrencer i større kommunale byggerier, hvor der fokuseres på kvalitet og indarbejdes bæredygtighed i projekterne.
- Sætte fokus på byomdannelse i øens by- og havnemiljøer for at åbne op for ny og alternativ anvendelse af havnearealer og bygninger, som ikke længere anvendes til deres oprindelige formål.
- Støtte op om udarbejdelse af udviklingsplaner for udvalgte byer for at skabe attraktive byområder og rekreative byrum.
- Skrive arkitekturpolitiske mål ind i Kommuneplan 2013. Med den og en opfølgende lokalplanlægning kan der udstikkes arkitektoniske retningslinjer.